

SPEDITIONSRET

NUMMER 26
Maj 2008

I DETTE NUMMER:

Siden den 1. januar 2008 er det blevet lidt nemmere at være kreditor

Philip Graff, advokat
philip.graff@dk.maqs.com

Fra denne dag er der indført et sæt helt nye regler i retsplejeloven (kap. 39), som skal gøre det nemmere for en kreditor at gå rettens vej i mindre byretssager – herunder boligretssager. De nye regler omtales som "småsagsprocessen"

Hvornår gælder de nye regler?

De nye regler gælder for krav om betaling af højst 50.000 kr. ex. renter og omkostninger i sager, hvor der er uenighed om betalingen.

De nye regler gælder endvidere for krav, der ikke har en økonomisk værdi (f.eks. sager hvor nogen skal dømmes til at gøre noget bestemt).

For krav over 50.000 kr. kan parterne aftale, at sagen skal behandles efter de nye regler.

Selvom et krav er på højst 50.000 kr., kan parterne aftale, at reglerne ikke skal anvendes.

Hvis sagen er meget kompliceret eller har stor betydning for andre end parterne, kan retten endvidere bestemme, at de nye regler ikke skal anvendes. Det samme gælder, hvis påstanden undervejs ændres, så den overstiger 50.000 kr.

Hvordan sættes processen i gang?

Processen sættes i gang ved, at den part, der mener at have et krav som nævnt ovenfor, udfylder en stævningsblanket. Stævningsblanketten med tilhørende vejledning findes på

www.domstol.dk/blanketter/stævning/småsagsproces.

Stævningen sendes til den retskreds, hvor skyldneren

bor eller hvor skyldnerselskabet driver forretning. Der skal vedlægges en kopi for hver sagsøgt/skyldner. Retskredsen kan findes på www.domstol.dk/find retskreds.

Hvad sker der videre?

Retten sørger for at sende stævningen til sagsøgte, som så skal svare inden for en frist, som retten fastsætter. Sagsøgte kan også bruge en blanket til at afgive svarskrift.

Når retten har fået sagsøgtes svarskrift, hjælper retten med at forberede sagen. Retten hjælper således både såvel sagsøgeren som sagsøgte med at formulere deres påstande. Retten vejleder parterne om

de juridiske problemstillinger. Retten styrer også forberedelsen på den måde, at parterne kun kan føre beviser med rettens tilladelse. Det er således dommeren, der på forhånd vurderer, om det er sandsynligt, at beviset vil få en betydning for sagen. Hvis en af parterne ønsker det, kan retten stille spørgsmål til en skønsmand. Det er således retten, der formulerer spørgsmålene, men parterne bliver hørt.

Inden forberedelsen slutter laver retten en fortegnelse over parternes påstande, argumenter og beviser og sender denne til parterne.

Hvis det ikke er lykkedes parterne - med rettens hjælp - at blive enige, bliver parterne indkaldt til et retsmøde, hvor de får mulighed for at tale deres sag, hvorefter retten optager sagen til dom.

Kan en dom ankes?

Domme afsagt efter de nye regler kan ankes til landsretten. Ankestævning skal indleveres til byretten med angivelse af påstande og argumenter. Der skal sendes 2 eksemplarer af ankestævning med bilag.

Hvad koster det?

Der er en fast retsafgift for denne type retssager på 500 kr. Retsafgiften skal betales samtidig med at stævningen indsendes.

Den tabende part skal betale sagsomkostninger til den vin-

Siden den 1. januar 2008 er det blevet lidt nemmere at være kreditor

Side 1

Modregning - speditørens retsstilling

Side 2

AEO-certificering - fordele i den daglige toldbehandling?

Side 3

Ny dansk lov om forældelse per 1. januar 2008

Side 4

Medarbejderne i Juridisk Afdeling

Side 5

dende part. Det er imidlertid fastsat regler om sagsomkostningerne for denne type af sager. Hvis kravet er på mindre end 10.000 kr., kan sagsomkostningerne højst blive 2.500 kr.

Hvornår anvendes de nye regler ikke?

De nye regler kan ikke anvendes på gruppesøgsmål, sager om ægteskab og forældremyndighed, faderskabssager, værgemålsager, prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse, prøvelse af beslutning om adoption uden samtykke, sager om mortifikations – eller ejendomsdom og private straffesager.

Kommentarer

De nye regler er indført for at gøre det billigere for parterne at gennemføre retssager om mindre, ukomplicerede krav. Reglerne er derfor lagt an på, at parterne selv fører sagerne uden advokatbistand. For de erhvervsdrivende må disse regler sammen

med reglerne om den forenkede inkassoproces opfattes som et positivt tiltag.

Det er på nuværende tidspunkt for tidligt at sige noget om, hvorledes reglerne fungerer i praksis.

I de helt simple og ukomplicerede sager må det forventes, at der vil være en klar forbedring – såvel økonomisk som tidsmæssigt.

I de oplagt komplicerede sager, må det forventes, at der vil ske en henvisning til behandling ved de almindelige regler.

Problemet kan være de sager, der ligger mellem de simple og de oplagt komplicerede. Dommeren er selvfølgelig fuldstændig upartisk og forudsættes at kende alle relevante love og regler, og vil på den baggrund i langt de fleste sager kunne ”skære sagen til” og yde en relevant rådgivning til begge parter, som vil kunne slutte sagen. Men hvis parterne ikke selv er opmærk-

somme på, hvilke oplysninger dommeren skal have eller hvilke specielle retsregler, der skal henvises til, er der en risiko for at disse forhold aldrig bliver belyst, med et måske urigtigt resultat til følge. Navnlig i sager om sø- og transportret, hvor der blandt andet gælder korte forældelsesfrister, er der grund til at overveje, om ”småsagsprocessen” er den rette. I den type af sager kan det - trods rettens rådgivningsforpligtelse - være klogt at søge advokatbistand for at til sikre varetagelsen af speditørens rettigheder.

Danske Speditører Juridisk Afdeling tilbyder i den forbindelse gennemgang af om en sag kan eller bør føres under småsagsprocessen og med eller uden advokatassistance for en pris, der ikke overstiger 1.500 kr. excl. moms.

Modregning – speditørens retsstilling

Philip Graff, advokat

Philip.graff@dk.maqs.com

Danske Speditørers juridiske hotline modtager løbende spørgsmål om fortolkning og forståelse af Nordisk Speditørforbunds Almindelige Bestemmelser – NSAB 2000. Juridisk afdeling er i den forbindelse blevet opmærksom på at der hersker usikkerhed om, hvorvidt NSAB 2000 indeholder et modregningsforbud til fordel for Speditøren, det vil sige et forbud mod at speditørens ordregiver foretager modregning i speditørens fragt- og speditionshonorar f.eks. i anledning af et erstatningskrav for skade på gods.

I modsætning til de tyske speditørbetingelser findes et sådant modregningsforbud ikke i NSAB 2000, hvorfor ordregiver som udgangspunkt kan modregne i speditørens krav på fragt mv., såfremt de almindelige betingelser for modregning er opfyldt. I dansk ret vil det normalt forudsætte, at speditøren, der er kreditor i relation til fragthonoraret, også er debitor i relation til ordregiverens modkrav, det vil sige, at den samme speditør er ansvarlig for den transportskade, som ordregiveren anfører som modregningsgrund.

Videre kræves der for modregning som udgangspunkt, at begge parter krav er pengekrav, at begge krav er afviklingsmodne, det vil sige at ordregiverens erstatningskrav skal være forfaldent, og at ordregiveren på samme tidspunkt må betale speditørens fragthonorar.

At ordregiver foretager modregning er imidlertid ikke ensbetydende med at speditøren endegyldigt mister sit fragtkrav. De transportretlige regler ”straffer” nemlig til en vis grad den ordregiver, der gør sig til dommer i sin egen erstatningssag.

Ifølge søloven, luftfartsloven, jernbanelovkonventionen og NSAB 2000 skal ordregiver således udtage stævning mod speditøren inden for et år eller to år, hvis ikke ordregiver vil miste sit erstatningskrav. I modsat fald forældes erstatningskravet i

det omfang speditøren ikke har anerkendt erstatningskravet – og det selvom ordregiver har foretaget modregning.

Det samme gælder for så vidt i relation til CMR-loven, forudsat at speditøren enten før eller i forbindelse med modregningen har afvist ordregiverens erstatningskrav.

Det ”manglende” modregningsforbud i NSAB 2000 medfører derfor ikke automatisk et tab af rettigheder for speditøren. Imidlertid er der intet til hinder for at speditøren i sine forretningsbetingelser, herunder NSAB 2000, indfører et forbud mod modregning i speditørens krav på fragt og honorar. Om et modregningsforbud skal indføres, er naturligvis op til den enkelte virksomhed.

Danske Speditørers juridiske afdeling står til rådighed, såfremt ovenstående giver anledning til spørgsmål.

AEO-certificering – fordele i den daglige toldbehandling?

Af Christian Muff Hansen, advokatfuldmægtig
Christian.muff.hansen@dk.maqs.com

Nye regler om AEO

Den 1. januar 2008 trådte en række nye bestemmelser på toldområdet i kraft. En af de nye ordninger som blev indført, er ordningen med certificering af Autoriserede Økonomiske Operatører, AEO.

Baggrunden for ordningen skal blandt andet findes i den øgede internationale terrortrussel i de senere år og de skærpede sikkerhedskrav som dette blandt andet medfører. Den øgede terrortrussel gør sig også gældende for den globale varehandel, og dette har i EU medført en stramning af sikkerheden i forbindelse med varers ind- og udførsel af fællesskabet – en stramning, som vi formentlig ikke endnu har set det sidste til.

Virksomheder, der beskæftiger sig med import og eksport af varer til og fra lande uden for EU, kan imidlertid ansøge om AEO-certifikat og godkendelse som Autoriseret Økonomisk Operatør, og dermed opnå en række fordele, der i fremtiden kan lette det daglige toldbehandlingsarbejde.

Dette kan naturligvis få stor betydning for virksomheder, der handler internationalt, herunder for Danske Speditørers medlemmer, der for en stor dels vedkommende dagligt beskæftiger sig med toldbehandling og –ekspedition for deres kunder.

Juridisk Afdeling har tidligere udsendt en kort beskrivelse om AEO-ordningen, der kan findes i cirkulære nr. 25 af 21. december 2007.

AEO indtil nu

Den 5. marts 2008 afholdt Danske Speditører toldkonference i samarbejde med SKAT. Et af de emner, som blev drøftet på konferencen var netop AEO-ordningen, idet mange af Danske Speditørers medlemmer tilkendegav, at de på nuværende tidspunkt har vanskeligt ved at se de reelle fordele ved ordningen.

På den baggrund blev fordele og ulemper ved ordningen drøftet på toldkonferencen, ligesom SKAT redegjorde for de erfaringer, som man har gjort sig i den korte periode, hvor AEO-ordningen har eksisteret.

På nuværende tidspunkt er der indgivet ca. 15 ansøgninger om AEO-certificering i Danmark, og blandt disse er der en række

virksomheder fra speditorsbranchen. I hele EU er der i øjeblikket indgivet knapt 400 ansøgninger.

Fordelene ved certificering

Af reglerne om AEO fremgår det, at der er en række fordele ved certificering. For det første gælder der for AEO-certificerede virksomheder en række lavere risikoværdier i forbindelse med vareindførslen, hvilket på den praktiske side kan forventes at medføre færre fysiske varekontroller og færre dokumentkontroller fra myndighedernes side. For det andet opnår kontrolerne af AEO-certificerede virksomheder prioritet i forhold til ikke-certificerede virksomheder, således at AEO-certificerede virksomheders varer som udgangspunkt kontrolleres før ikke-certificerede virksomheders varer. For det tredje kan AEO-certificerede virksomheder i tilfælde af fysisk kontrol foreslå, at kontrollen af varerne foregår på et for virksomheden belejligt sted

Det fulde omfang af fordelene ved et AEO-certificering kendes imidlertid ikke endnu, idet fordelene – som det ses ovenfor - på nuværende tidspunkt hovedsageligt vedrører sikkerheden i forbindelse med vareindførslen, hvorfor det er for tidligt at på om eventuelle fordele i forbindelse med selve toldbehandlingsproceduren.

Fordelene vil dog nok blive flere i nær-

meste fremtid, idet der pr. 1. januar 2009 indføres krav om forudanmeldelse. Hvis virksomheden har AEO-status, vil der formentlig fra myndighedernes side blive stillet færre krav til omfanget af de oplysninger og data, som skal afgives i forbindelse med disse forudanmeldelser.

Ansøgning om AEO-certificering

AEO-certificering opnås efter ansøgning til SKATs særlige AEO-enhed, og er betinget af, at ansøgeren opfylder en række

betingelser, hvis omfang medfører, at certificering som AEO bliver en meget omfattende proces.

Overordnet skal der gives en række detaljerede oplysninger om virksomheden, som eksempelvis virksomhedens registreringsoplysninger hos Erhvervs- & Selskabsstyrelsen og andre offentlige myndigheder, virksomhedens organisation og struktur, en omfattende beskrivelse af virksomhedens produkter, samt virksomhedens handelsmønstre, foruden en række oplysninger i forbindelse med toldstatistikker.

Ligeledes består der krav om, at virksomheden skal fremlægge dokumentation for, at den overholder toldlovgivningen og at virksomheden vedbliver hermed, hvilket kan få den konsekvens, at fejl i toldbehandlingen kan medføre afslag på AEO-certificering eller fratagelse af allerede opnået certificering.

Virksomheden skal desuden være økonomisk solvent, og i stand til at dokumentere dette i forhold til SKAT, hvorved det kan være nødvendigt at afholde ikke ubetydelige udgifter til revisorer og andre økonomiske rådgivere.

Endvidere er det en betingelse, at virksomheden har et pålideligt og sikkert regnskabs- og logistiksystem således, at transaktioner i virksomheden kan følges hele vejen. Dokumentationskravene er også på dette punkt omfattende, og det må – selvom der arbejdes med en forenklet ordning for små og mellemstore virksomheder - forventes, at der skal afholdes en del omkostninger også i relation til dette punkt

Endelig stilles der en række krav til sikkerhed og sikring af virksomheden, såsom adgang til virksomhedens område, sikkerhed omkring varebehandlingen og sikkerhedskrav til virksomhedens personale og leverandører. Dette kan naturligvis medføre omkostning til dokumentation, men vil ligeledes medføre omkostninger til indretning af virksomheden, f.eks. i form af hegn, porte, overvågning, låsesystemer, kontrolmuligheder og anden form for adgangskontrol. Udgifterne til anskaffelse af sådant udstyr må ligeledes indregnes i omkostningerne, når man skal vurdere om man skal søge om certificering.

Samlet set må det forventes, at udgifterne

til rådgivere bliver betydelige, særligt i forbindelse med de omfattende krav til virksomhedens regnskabs- og økonomistyring, men ligeledes i forbindelse med den øvrige proces. Foruden rådgiverudgifterne må det påregnes at virksomheden internt skal afsætte mange ressourcer til processen, ligesom der vil blive behov for en række nyinvesteringer, f.eks. i forbindelse med virksomhedens fysiske sikring og adgangskontrol.

Status i øjeblikket

Ordningen med certificering af Autoriserede Økonomiske Operatører er på nuværende tidspunkt i sin spæde barndom, og for danske virksomheder indebærer ordningen ikke på nuværende tidspunkt væsentlige lettelser i procedurereglerne, som er de regler, som man som speditør mærker i den daglige toldbehandling. I fremtiden forventes de imidlertid visse lettelser i toldprocedurerne for AEO-certificerede virksomheder, hvilket vil gøre ordningen (endnu) mere interessant for speditorsbranchen, hvorved ordningen kan blive

særdeles relevant for Danske Speditørers medlemmer.

Allerede på nuværende tidspunkt kan det dog være aktuelt for nogle virksomheder at overveje, hvorvidt en AEO-certificering vil relevant. Endnu er erfaringerne med AEO-programmet sparsomme, idet reglerne – bortset fra en begrænset pilotfase i anden halvdel af 2007 – alene har været gældende siden årsskiftet. Det er således for tidligt at konkludere noget nærmere om kunder og samarbejdspartneres syn på certificerede og ikke-certificerede virksomheder.

Det kan imidlertid meget vel tænkes, at de forholdsvis omfattende krav til ansøgeren kan medføre, at ikke kun toldmyndighederne, men også private virksomheder, vil være særlig tillid til AEO-certificerede virksomheder, eller måske endda stille krav om potentielle samarbejdspartneres certificering, idet certificeringen af hele varekædens aktører medfører mindre risiko for toldkontrol, samt prioritet i forhold til ikke-certificerede virksomheders varer,

såfremt kontrol alligevel skulle blive foretaget. Dette medfører en mindre risiko for gener og ikke mindst forsinkelse af forsendelserne på grund af todmæssige forhold, hvorved ordningen kan blive særdeles interessant som et kommercielt parameter for virksomheder i speditorsbranchen – uanset at proceduren for den daglige toldekspedition ikke lettes mærkbart.

Der kan ikke gives en generel anbefaling af om en speditorsvirksomhed kan have fordel af en AEO-certificering. Dette spørgsmål må besvares konkret og afhænger af en række forhold af såvel forretningsmæssig som juridisk karakter, og som varierer fra virksomhed til virksomhed.

Alle medlemmer af Danske Speditører kan i den forbindelse rette henvendelse til Juridisk Afdeling, der gerne bistår medlemmerne med råd og vejledning om såvel AEO som toldforhold i almindelighed.

Ny Dansk lov om forældelse per 1. januar 2008

Ajsa Festic, bac.jur

Ajsa.festic@dk.maqs.com

Den 1. januar 2008 trådte en ny dansk forældelseslov i kraft, hvis formål er at skabe et sammenhængende regelsæt for forældelse af fordringer. Udgangspunktet i den nye lov er, at fordringer forældes allerede efter 3 år, i stedet for efter 5 år som foreskrevet i den nu ophævede forældelseslov "1908-loven".

Lovændringen har blandt andet betydning for speditørers krav på fragt for søtransport, lufttransport og jernbanetransport, idet forældelsen af sådanne krav ikke reguleres af de transportretlige regelsæt, men derimod af de generelle regler om forældelse i Dansk lovgivning, der nu foreskriver forældelse efter 3 år – hvis kontraktforholdet vel at mærke er underlagt dansk ret.

Krav på fragt for udførte CMR-transporter, forældes dog forsat i medfør af CMR-lovens § 41, det vil sige 1 år og 3 måneder efter fragtaftalens indgåelse, med mindre speditøren inden denne frist enten har opnået fragtddebitors anerkendelse af gælden eller har udtaget stævning mod fragtddebitor.

Overgangsregler

Da den nye lov har medført at "1908"-loven om forældelse er blevet ophævet, in-

deholder den nye lov overgangsregler for fordringer, der er opstået før lovens ikrafttræden den 1. januar 2008.

Hvis en fordring var forældet allerede inden ikrafttrædelse af den nye lov, bedømmes denne forældelse efter den gamle lovgivning. Samtidig respekter den nye lov afbrydelser af forældelsens løb, hvis denne afbrydelse er sket efter de gamle regler.

Hvis en fordring opstået før den 1. januar 2008 derimod ikke var forældet ved den nye lovs ikrafttræden, omfattes fordringen af den nye lov, hvilket medfører, at der for denne fordring gælder en 3-årig forældelsesfrist. Dog er der i lovens overgangsregel bestemt, at forældelse i disse tilfælde tidligst kan indtræde den 1. januar 2011, medmindre fordringen inden dette tidspunkt ville være forældet efter såvel den gamle regel om 5-årig forældelse som efter de nye regler om 3-årig forældelse. I sidstnævnte tilfælde, det vil sige, hvor der såvel i henhold til de nye og gamle regler vil indtræde forældelse før den 1. januar 2011, vil forældelsen indtræde på det seneste tidspunkt, som enten de gamle eller de nye regler foreskriver.

spørgsmål om beregning af forældelsesfrister og anvendelsen af de forskellige regler om forældelse.

Danske Speditørers juridiske hotline kan naturligvis også kontaktes vedrørende

Medarbejderne i Juridisk Afdeling

Philip Graff
Advokat
philip.graff@dk.maqs.com

Rasmus Køie
Advokat
rak@dasp.dk

David Rubin
Advokat
david.rubin@dk.maqs.com

Christoffer Susé
Advokat
csu@dasp.dk

Ajsa Festic
bac.jur
ajsa.festic@dk.maqs.com

Jette Signe Kristiansen
Stud. Merc. Jur.
jsk@dasp.dk

Christian Muff Hansen
Advokatfuldmægtig
christian.muff.hansen@dk.maqs.com

Birgitte Louise Sølgård
Advokatfuldmægtig
birgitte.louise.soelgaard@dk.maqs.com